

Funded
by the European Union

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Փորձագետներ՝ ի.գ.դ. Վ.Ավետիսյան

ի.գ.թ. Դ.Սերոբյան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԵՆՔ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. Հայաստանի Հանրապետության 1998 թվականի մայիսի 5-ի քաղաքացիական օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 1-ին հոդվածի 2-րդ մասում «այլ պարտավորություններ,» բառերից հետո լրացնել «կորպորատիվ կազմակերպություններում մասնակցության կամ նրանց կառավարման հետ կապված (կորպորատիվ հարաբերությունները),» բառերը:

Հոդված 2. Օրենսգրքի 2-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 2. Ձեռնարկատիրական գործունեություն

1. Ձեռնարկատիրական է համարվում օրենքով սահմանված կարգով հաշվառված (գրանցված) անձի ինքնուրույն, իր ռիսկով իրականացվող գործունեությունը, որի հիմնական նպատակն է գույք օգտագործելուց, ապրանքներ վաճառելուց, աշխատանքներ կատարելուց կամ ծառայություններ մատուցելուց պարբերաբար շահովք ստանալը:

2. Տնտեսական ընկերության մասնակից կամ բաժնետեր հանդիսանալը ձեռնարկատիրական գործունեություն չի համարվում:»:

Հոդված 3. Օրենսգրքի 26-րդ հոդվածի 1-ի մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Քաղաքացին իրավունք ունի առանց իրավաբանական անձ ստեղծելու զբաղվել ձեռնարկատիրական գործունեությամբ օրենքով սահմանաված կարգով հաշվառվելու (գրանցվելու) պահից:»:

Հոդված 4. Օրենսգրքի 50-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 50. Իրավաբանական անձի հասկացությունը

1. Իրավաբանական անձ է համարվում այն կազմակերպությունը, որը կարող է որպես սեփականություն ունենալ առանձնացված գույք և իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է այդ գույքով, իր անունից ձեռք բերել ու իրականացնել քաղաքացիական իրավունքներ և կրել պարտականություններ, դատարանում հանդես գալ որպես հայցվոր կամ պատասխանող:

2. Իրավաբանական անձինք բաժանվում են մասնավոր իրավունքի և հանրային իրավունքի իրավաբանական անձանց:

Մասնավոր իրավունքի իրավաբանական անձը պետք է ունենա սույն օրենսգրքով սահմանված կազմակերպահրավական ձևերից որևէ մեկը և պետական գրանցում:

Հանրային իրավունքի իրավաբանական անձինք կազմակերպահրավական ձև չունեն, դրանց ստեղծման, վերակազմակերպման և լուծարման կարգի ու իրավական վիճակի

առանձնահատկությունները սահմանվում են << Սահմանադրությամբ, այլ օրենքներով և իրավական ակտերով:»:

Հոդված 5. Օրենսգրքի 51-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ կետով.

«5. Իրավաբանական անձինք, որոնց հիմնադիրները (մասնակիցները) նրանցում ունեն մասնակցության (անդամության) իրավունք և հանդիսանում են իրավաբանական անձի բարձրագույն կառավարման մարմնի անդամներ (մասնակիցների, բաժնետերերի, անդամների ընդհանուր ժողով և այլն) համարվում են կորպորատիվ տիպի իրավաբանական անձինք: Դրանց թվին են դասվում տնտեսական ընկերությունները և ընկերակցությունները, հասարակական միավորումները, իրավաբանական անձանց միությունները, կոոպերատիվները:

Իրավաբանական անձինք, որոնց հիմնադիրները չեն հանդիսանում նրա մասնակիցներ և ծեռք չեն բերում անդամության իրավունք համարվում են ոչ կորպորատիվ տիպի իրավաբանական անձինք: Դրանց թվին են դասվում հիմնադրամները, կրոնական կազմակերպությունները:

Կորպորատիվ տիպի իրավաբանական անձի հիմնադիրը (մասնակիցը) իրավաբանական անձի նկատմամբ ծեռք է բերում կորպորատիվ իրավունքներ և պարտականություններ:»:

Հոդված 6. Օրենսգիրքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 51.1-րդ հոդվածով.

«Հոդված 51.1 Կորպորատիվ տիպի իրավաբանական անձանց մասնակիցների իրավունքներ ու պարտականություններ

1. Կորպորատիվ տիպի իրավաբանական անձի մասնակցի կորպորատիվ իրավունքներն այն իրավագորությունների ամբողջությունն են, որոնք սույն օրենսգրքով, օրենքով, այլ իրավական ակտերով և կորպորացիայի կանոնադրությամբ, ներքին կանոնակարգող

փաստաթղթերով վերապահված են կորպորացիայի մասնակցին որպես կորպորատիվ սուբյեկտիվ իրավունքի կրողի:

2. Կորպորատիվ տիպի իրավաբանական անձի մասնակցի կորպորատիվ պարտականություններն են.

1) սույն օրենսգրքով, օրենքով և իրավաբանական անձի կանոնադրությամբ սահմանված կարգով, չափով, ծևով և ժամկետներում մասնակցել իրավաբանական անձի գույքի ծևավորմանը,

2) չիրապարակել իրավաբանական անձի գործունեության մասին գաղտնիք պարունակող տեղեկությունները,

3) մասնակցել իրավաբանական անձի կողմից կայացվող այնպիսի որոշումների ընդունմանը, առանց որոնց կորպորացիան ի վիճակի չէ օրենքին համապատասխան շարունակել իր հետագա գործունեությունը, եթե տվյալ որոշման ընդունման համար նրա մասնակցությունն անհրաժեշտ է,

4) ձեռնպահ մնալ իրավաբանական անձին վնաս պատճառող կամ նրա շահերին հակասող գործողություններից (անգործությունից):

Կորպորատիվ տիպի իրավաբանական անձի մասնակցի համար օրենքով և կանոնադրությամբ կարող են սահմանվել այլ պարտականություններ ևս:»:

Հոդված 7. Օրենսգրքի 57-րդ հոդվածի 1-ին մասի առաջին պարբերությունում «պարտականություններ է ստանձնում իր» բառերից հետո լացնել «անունից հանդես գալու իրավունք ունեցող» բառերը:

Հոդված 8. Օրենսգրքի 57-րդ հոդվածի՝

1) 3-րդ մասի երկրորդ նախադասության ուժը կորցրած ճանաչել.
2) 3-րդ մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությամբ. «Նույնանման պարտականություն են կրում նաև իրավաբանական անձի միանձնյա և/կամ կոլեգիալ կառավարման մարմինների անդամները:»:

Հոդված 9. Օրենսգիրքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 57.1-րդ և 57.2-րդ հոդվածներով.

«Հոդված 57.1 Իրավաբանական անձի անունից հանդես գալու իրավունք ունեցող անձանց, կառավարման մարմինների անդամների և իրավաբանական անձի գործողությունները կանխորոշող անձանց պատասխանատվությունը»

1. Օրենքի, այլ իրավական ակտի կամ կանոնադրության հիման վրա իրավաբանական անձի անունից հանդես գալու իրավունք ունեցող անձը իրավաբանական անձի, նրա շահերից հանդես եկող հիմնադրիների (մասնակիցների) պահանջով պարտավոր է հատուցել իր մեղքով իրավաբանական անձին պատճառված վնասները:

Օրենքի, այլ իրավական ակտի կամ կանոնադրության հիման վրա իրավաբանական անձի անունից հանդես գալու իրավունք ունեցող անձը պատասխանատվություն է կրում, եթե կապացուցվի, որ իր իրավունքների իրականացման և պարտականությունների կատարման ժամանակ նա գործել է անբարեխիղ կամ ոչ ողջամիտ կերպով, այդ թվում նրա գործողությունները (անգործությունը) չեն համապատասխանել քաղաքացիական շրջանառության սովորական պայմաններին կամ սովորական գործարարական դիսկին:

2. Իրավաբանական անձին հասցված վնասի դիմաց պատասխանատվությունից ազատվում են կառավարման մարմինների (խորհրդի, վարչության, տնօրինության և այլն) այն անդամները, որոնք իրավաբանական անձին վնասներ պատճառած որոշման ընդունմանը դեմ են քվեարկել կամ գործելով բարեխճորեն քվեարկությանը ներկա չեն գտնվել:

3. Իրավաբանական անձի անձանց գործողությունները փաստացի կանխորոշելու կամ սույն հոդվածի 1-ի և 2-րդ կետում նշված անձանց ցուցումներ տալու հնարավորություն ունեցող անձը պարտավոր է գործել ելնելով իրավաբանական անձի բարեխիղ ու ողջամիտ կերպով, և պարտավոր է հատուցել իր մեղքով իրավաբանական անձին պատճառված վնասները:

4. Եթե սույն հոդվածի դրույթներին համապատասխան իրավաբանական անձին պատճառված վնասի համար պատասխանատվություն են կրում սույն հոդվածի 1-ին, 2-րդ և

3-րդ կետերում նշված երկու կամ ավելի անձ, ապա նրանք իրավաբանական անձի առջև կրում են համապարտ պատասխանատվություն:

5. Սույն հոդվածի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ կետերում նշված անձանց պատասխանատվությունից ազատելու մասին համաձայնությունը առոչինչ է:

Հոդված 57.2 Փոխկապվածություն

Այն դեպքում, եթե սույն օրենսգրքով կամ օրենքով իրավական հետևանքների առաջ գալը պայմանավորվում է անձանց միջև փոխկապվածության հարաբերությունների առկայությամբ, նման հարաբերությունների առկայության կամ բացակայության հանգամանքը որոշվում է օրենքով:»:

Հոդված 10. Օրենսգրքի 62-րդ հոդվածը ճանաչել ուժը կորցրած:

Հոդված 11. Օրենսգրքի 63-րդ հոդվածի 1-ին մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2-րդ և 3-րդ պարբերություններով.

«Իրավաբանական անձի վերակազմակերպումը թույլատրվում է իրականացնել սույն մասի առաջին պարբերությունում նշված վերակազմակերպման տարբեր ձևերի համադրմամբ:

Երկու կամ ավելի, այդ թվում տարբեր կազմակերպահրավական ձև ունեցող իրավաբանական անձանց վերակազմակերպումը թույլատրվում է, եթե սույն օրենսգրքով կամ օրենքով թույլատրվում է իրավաբանական անձի մի կազմակերպահրավական ձևի վերակազմավորումը մեկ այլ ձևի:

Իրավաբանական անձի վերակազմակերպման սահմանափակումները կարող են սահմանվել օրենքով:»:

Հոդված 12. Օրենսգրքի 63-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ պարբերության 3-րդ նախադասությունում «բաժանիչ հաշվեկշիռ» բառերը փոխարինել «փոխանցման ակտ» բառերով:

Հոդված 13. Օրենսգրքի 63-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ մասով.

«5. Վերակազմակերպման արդյունքում նոր ստեղծվող իրավաբանական անձի պետական գրանցումը թույլատրվում է իրականացնել սույն օրենսգրքով նախատեսված վերակազմակերպման մասին որոշման բողոքարկման ժամկետից հետո:»:

Հոդված 14. Օրենսգրքի 64-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

**«Հոդված 64. Իրավահաջորդությունն
վերակազմակերպման դեպքում**

իրավաբանական

անձանց

1. Իրավաբանական անձանց միաձուլման դեպքում նրանցից յուրաքանչյուրի իրավունքները և պարտականություններն անցնում են նոր առաջացած իրավաբանական անձին:

2. Իրավաբանական անձի՝ այլ իրավաբանական անձի միանալու դեպքում միացած իրավաբանական անձի իրավունքները և պարտականություններն անցնում են վերջինիս:

3. Իրավաբանական անձի բաժանման դեպքում նրա իրավունքները և պարտականություններն անցնում են նոր առաջացած իրավաբանական անձանց՝ փոխանցման ակտին համապատասխան:

4. Իրավաբանական անձի կազմից մեկ կամ մի քանի իրավաբանական անձանց առանձնանալու դեպքում վերակազմակերպված իրավաբանական անձի իրավունքները և պարտականությունները նրանցից յուրաքանչյուրին են անցնում՝ փոխանցման ակտին համապատասխան:

5. Մեկ տեսակի իրավաբանական անձը մեկ այլ տեսակի իրավաբանական անձի վերակազմավորվելու դեպքում (կազմակերպական-իրավական ձևի փոփոխում) նոր առաջացած իրավաբանական անձին են անցնում վերակազմավորված իրավաբանական անձի իրավունքները և պարտականությունները, բացառությամբ հիմնադիրների

(մասնակիցների) նկատմամբ ունեցած այն իրավունքների ու պարտականությունների, որոնց փոփոխությունը պայմանավորված է վերակազմակերպմամբ:

Վերակազմավորման ձևով իրավաբանական անձի վերակազմակերպման դեպքում սույն օրենսգրքի 66-րդ հոդվածով նախատեսված կանոնները կիրառելի չեն:»:

Հոդված 15. Օրենսգրքի 65-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 65. Փոխանցման ակտ

1. Փոխանցման ակտը պետք է դրույթներ պարունակի վերակազմակերպված իրավաբանական անձի պարտատերերին և պարտապաններին վերաբերող բոլոր պարտավորությունների իրավահաջորդության մասին՝ ներառյալ վիճարկվող պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխանցման ակտը կազմելու ամսաթվից հետո վերակազմակերպվող իրավաբանական անձի իրավունքների և պարտականությունների առաջացման, փոփոխման և դադարման հետ կապված գույքի տեսակի, կազմի, արժեքի հնարավոր փոփոխման դեպքում դրանց իրավահաջորդության որոշման կարգը:

2. Փոխանցման ակտը հաստատում են վերակազմակերպման մասին որոշում ընդունած իրավաբանական անձի հիմնադիրները (մասնակիցները) կամ կանոնադրությամբ դրա համար լիազորված իրավաբանական անձի մարմինը և կանոնադրությունների հետ միասին ներկայացվում են նոր առաջացած իրավաբանական անձանց գրանցելու կամ գոյություն ունեցող իրավաբանական անձանց կանոնադրություններում փոփոխություններ մտցնելու համար:

3. Հիմնադիր փաստաթղթերի հետ միասին փոխանցման ակտը չներկայացնելը, ինչպես նաև դրանում վերակազմակերպված իրավաբանական անձի բոլոր պարտավորությունների իրավահաջորդության մասին դրույթների բացակայությունը հիմք է վերակազմակերպմամբ պայմանավորված պետական գրանցումների մերժման համար:

Հոդված 16. Օրենսգրքի 66-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 66. Վերակազմակերպվող իրավաբանական անձի պարտատերերի իրա-

ՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՐԱՇԽԱՀՔՆԵՐԸ

1. Իրավաբանական անձի վերակազմակերպման մասին որոշում ընդունած իրավաբանական անձի հիմնադիրները (մասնակիցները) կամ կանոնադրությամբ դրա համար լիազորված իրավաբանական անձի մարմինը պարտավոր են վերակազմակերպման մասին որոշումը կայացնելուց հետո՝³ 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ մասին գրավոր ձևով տեղեկացնել իրավաբանական անձանց պետական գրանցում իրականացնող մարմնին: Վերակազմակերպմանը երկու կամ ավելի իրավաբանական անձանց մասնակցության դեպքում նման ծանուցումը պետք է ուղարկվի վերակազմակերպման մասին վերջինը որոշում կայացրած կամ վերակազմակերպման մասին որոշմամբ նախատեսված իրավաբանական անձի կողմից: Նշված ծանուցման հիման վրա իրավաբանական անձանց պետական գրանցում իրականացնող մարմինն իրավաբանական անձանց պետական գրանցամատյանում տեղեկություններ է գրառում տվյալ իրավաբանական անձի (անձանց) վերակազմակերպման գործընթացում գտնվելու մասին՝ նշելով վերակազմակերպման ձևը:

2. Իրավաբանական անձանց պետական գրանցամատյանում վերակազմակերպման գործընթացում գտնվելու մասին գրառում կատարելուց հետո՝³ 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում վերակազմակերպվող իրավաբանական անձը վերակազմակերպման մասին գրավոր տեղեկացնում է իրավաբանական անձի պարտատերերին, ինչպես նաև իրավաբանական անձի պետական գրանցման մասին տվյալներ իրապարակող մամուլում հայտարարություն է գետեղում նրա վերակազմակերպման և վերակազմակերպմանը մասնակցող, դրա արդյունքում ստեղծվող (գործունեությունը շարունակող) յուրաքանչյուր իրավաբանական անձի, վերակազմակերպման ձևի, պարտատերերի կողմից իրենց պահանջների ներկայացման կարգի ու պայմանների, ինչպես նաև օրենքով նախատեսված այլ տեղեկությունների մասին: Վերակազմակերպմանը երկու և ավելի իրավաբանական անձանց մասնակցության դեպքում վերակազմակերպման մասին ծանուցումը բոլոր իրավաբանական անձանց անունից իրապարակում է վերակազմակերպման մասին վերջինը որոշում կայացրած կամ վերակազմակերպման մասին որոշմամբ նախատեսված իրավաբանական անձը:

3. Իրավաբանական անձի պարտատերերն իրավունք են ստանում ընկերությունից

պահանջել պարտավորությունների կատարման լրացուցիչ երաշխիքներ, պարտավորությունների դադարեցում կամ վաղաժամկետ կատարում, ինչպես նաև վնասների հատուցում: Նշված պահանջները պարտատերերը պետք է գրավոր ներկայացնեն վերակազմակերպման մասին ծանուցումը հրապարակելուց հետո՝ 40 օրվա ընթացքում: Նշված ժամկետում ներկայացված պահանջները պետք է բավարարվեն մինչև վերակազմակերպման գործընթացի ավարտը:

4. Նման իրավունք չի վերապահվում այն պարտատիրոջը, որին տրամադրվել է բավարար համարվող պարտավորության կատարման ապահովում, կամ պարտավորության կատարումն ապահովված է գրավով:

5. Պարտատիրոջն առաջարկված պարտավորության կատարման ապահովումը համարվում է բավարար.

- 1) Եթե պարտատերը համաձայնել է ընդունել նման ապահովումը,
- 2) պարտատիրոջը տրվել է անհետկանչելի բանկային երաշխիք, որի վճարունակությունը հիմնավոր կասկածներ չի առաջացնում և որի գործողության ժամկետը կատարման ենթակա պարտավորության ժամկետից առնվազն չորս ամսից ավելի է:»:

Հոդված 17. Օրենսգիրքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 66.1-րդ հոդվածով.

«Հոդված 66.1 Իրավաբանական անձի վերակազմակերպման մասին որոշումը անվավեր ճանաչելու հետևանքները

1. Իրավաբանական անձի վերակազմակերպման մասին որոշումը կարող է անվավեր ճանաչվել վերակազմակերպվող իրավաբանական անձի մասնակիցի, ինչպես նաև այդ իրավաբանական անձի մասնակից չհանդիսացող այլ անձանց պահանջով, եթե այդպիսի իրավունք նրանց վերապահված է օրենքով:

Այդպիսի պահանջ դատարան կարող է ներկայացվել իրավաբանական անձանց միասնական պետական գրանցամատյանում վերակազմակերպման գործընթացը սկսելու մասին գրառում կատարելու պահից երեք ամսվա ընթացքում, եթե օրենքով այլ ժամկետ սահմանված չէ:

2. Դատարանի կողմից իրավաբանական անձի վերակազմակերպման մասին որոշումը անվավեր ճանաչելը չի հանգեցնում վերակազմակերպման արդյունքում ստեղծված իրավաբանական անձի լուծարման, ինչպես նաև հիմք չի հանդիսանում այդ իրավաբանական անձանց կողմից կնքած գործադրները անվավեր ճանաչելու համար:

3. Մինչև վերակազմակերպման ավարտը իրավաբանական անձի վերակազմակերպման մասին որոշումը անվավեր ճանաչվելու դեպքում, եթե իրականացվել է վերակազմակերպման արդյունքում ստեղծման ենթակա իրավաբանական անձանց մի մասի պետական գրանցումը, ապա իրավահաջորդությունն առաջանում է միայն արդեն գրանցված իրավաբանական անձանց համար, մնացած մասով իրավունքները և պարտականությունները պահպանում են չվերակազմավորված իրավաբանական անձինք:

4. Դատարանի կողմից անվավեր ճանաչված որոշմանը կայացմանը անբարեխողորեն աջակցած անձինք պարտավոր են համապարտության կարգով հասուցել վերակազմակերպման որոշմանը դեմ քվեարկած կամ դրա կայացմանը չմասնակցած մասնակցի վնասները, ինչպես նաև վերակազմակերպված իրավաբանական անձի պարտատերերի վնասները: Վերակազմակերպման մասին որոշման կայացմանը անբարեխողորեն աջակցած անձանց հետ միասին համապարտ պատասխանատվություն են կրում նաև վերակազմակերպման արդյունքում ստեղծված իրավաբանական անձինք:

Եթե իրավաբանական անձի վերակազմակերպման մասին որոշումը ընդունվել է կոլեգիալ մարմնի կողմից, համապարտ պատասխանատվություն են կրում տվյալ որոշմանը կողմ քվեարկած այդ մարմնի անդամները»:

Հոդված 18. Օրենսգրքի 67-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Իրավաբանական անձի լուծարմամբ նրա գոյությունը դադարում է՝ առանց իրավունքները և պարտականություններն իրավահաջորդության կարգով այլ անձանց անցնելու, բացառությամբ սույն օրենսգրքով և օրենքով նախատեսված դեպքերի:

Իրավաբանական անձի լուծարման մասին որոշման կայացման պահից լուծարվող իրավաբանական անձը պարտավոր է վաղաժամկետ կատարել իր պարտատերերի հանդեպ

ունեցած պարտավորությունները:»:

Հոդված 19. Օրենսգրքի 67-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«2) դատարանի կողմից ընկերության գրանցումն անվավեր ճանաչվելու դեպքում՝ կապված այն ստեղծելու ժամանակ թույլ տրված օրենքի կոպիտ խախտումների հետ, և եթե այդ խախտումները հնարավոր չեն վերացնել.»:

Հոդված 20. Օրենսգրքի 69-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6.1-րդ մասով.

«6.1. Եթե իրավաբանական անձի մասնակիցներից որևէ մեկը դեմ է գույքը հիմնադիրներից (մասնակիցներից) մեկին հանձնելուն, ապա նշված գույքը լուծարային հանձնաժողովի կողմից ենթակա է իրապարակային սակարկությունների միջոցով վաճառքի:»:

Հոդված 21. Օրենսգրքի 70-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ մասով.

«5. Լուծարված և իրավաբանական անձանց պետական գրանցամատյանից հանված իրավաբանական անձին պատկանող գույքի հայտնաբերման դեպքում շահագրգիռ անձը կամ լիազոր պետական մարմինն իրավունք ունի լուծարման գործընթացը վերսկսելու և հայտնաբերված գույքը շահագրգիռ անձանց միջև բաշխելու պահանջով դիմել դատարան:

Շահագրգիռ անձը նման պահանջ ներկայացնելու իրավունք ձեռք է բերում նաև այն դեպքում, երբ գույքի բաշխումն իրականացվել է օրենսգրքով սահմանված հերթերի խախտմամբ:

Նման դեպքերում դատարանը նշանակում է լուծարային կառավարիչ:

Լուծարման գործընթացի վերսկսումը թույլատրվում է իրավաբանական անձանց պետա-

կան գրանցամատյանից իրավաբանական անձին հանելու մասին գրառումը կատարելու ամսաթվից հետո՝ երեք տարվա ընթացքում, պայմանով, որ առկա գույքի արժեքը բավարար է լուծարման գործընթացը վերսկսելու համար, և հայտնաբերված գույքը հնարավոր է բաժնել շահագրգիռ անձանց միջև։»:

Հոդված 22. Օրենսգրքի 289-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 289. Գործարքի հասկացությունը

Գործարք է համարվում քաղաքացիական հարաբերության մասնակցի (մասնակիցների) այն գործողությունը, որն ուղղված է քաղաքացիական իրավահարաբերություններ առաջացնելուն, փոփոխելուն կամ դրանց դադարելուն։»:

Հոդված 23. Օրենսգրքի 290-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4-րդ մասով.

«4. Կազմակերպություններում մասնակցության կամ դրանց կառավարման կապակցությամբ կորպորատիվ հարաբերությունների մասնակցի (մասնակիցների) կողմից կատարվող գործողությունը հանդիսանում է գործարք, որի նկատմամբ սույն բաժնի կանոնները կիրառվում են միայն այն դեպքում, եթե դրանց կնքման կարգին, ձևին, բովանդակությանը և վավերությանն օրենքով, այլ իրավական ակտերով, կանոնադրությամբ կամ ներքին կանոնակարգող փաստաթղթերով այլ բան սահմանված չէ։»:

Հոդված 24. Օրենսգրքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 18.1-ին գլուխվ.

«Գլուխ 18.1.

Կորպորատիվ տիպի իրավաբանական անձանց ժողովի որոշումները

Հոդված 317.1. Ընդհանուր դրույթներ

1. Ժողովի որոշումները, որոնց հետ օրենքը կապում է քաղաքացիաիրավական հետևանքներ, իրավական հետևանքներ է առաջացնում ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բոլոր անձանց, այդ թվում կորպորատիվ տիպի իրավաբանական անձի մասնակիցների, կառավարման մարմինների անդամների, համասեփականատերերի, սնանկության դեպքում՝ պարտատերերի, և այլ անձանց համար (քաղաքացիաիրավական շրջանառության մասնակիցներ), ինչպես նաև այլ անձանց համար, եթե դա նախատեսված է օրենքով կամ բխում է իրավահարաբերության էությունից:

2. Սույն գլխի կանոնները կիրառվում են, եթե օրենքով կամ դրա հիման վրա հաստատված կարգերով (կանոնադրություն, կանոնակարգ և այլն) այլ բան նախատեսված չէ:

Հոդված 317.2. Ժողովի որոշումների ընդունումը

1. Ժողովի որոշումը համարվում է ընդունված, եթե ժողովին մասնակցել են իրավաբանական անձի մասնակիցների (անդամների, փայտատերերի) ընդհանուր թվի 50 տոկոսից ավելին և որոշման օգտին կողմ է քվեարկել ժողովի մասնակիցների մեծամասնությունը:

Ժողովի որոշումը կարող է ընդունվել հեռակա քվեարկության կարգով:

2. Ժողովի օրակարգում մի քանի հարցերի առկայության պարագայում դրանցից յուրաքանչյուրով կայացվում է առանձին որոշում, եթե այլ բան նախատեսված չէ ժողովի մասնակիցների միաձայն որոշմամբ:

3. Ժողովի կողմից որոշում կայացնելու մասին կազմվում է գրավոր արձանագրություն, որն ստորագրվում է ժողովը նախագահողի և քարտուղարի կողմից:

4. Առկա քվեարկության արդյունքների մասին արձանագրության մեջ պետք է նշվեն.

1) ժողովի անցկացման ամսաթիվը, ժամը և տեղը,

2) ժողովին մասնակցած անձանց անունները,

3) յուրաքանչյուր հարցով քվեարկության արդյունքները,

4) ձայների հաշվարկն իրականացրած անձանց անունները,

- 5) այն անձանց անունները, ովքեր դեմ են քվեարկել որոշմանը և պահանջել են, որ այդ մասին նշվի արձանագրության մեջ:
5. Հեռակա քվեարկության արդյունքների մասին արձանագրության մեջ պետք է նշվեն.
 - 1) քվեարկության փաստը հաստատող փաստաթղթերն ընդունելու վերջնաժամկետը,
 - 2) քվեարկությանը մասնակցած անձանց անունները,
 - 3) յուրաքանչյուր հարցով քվեարկության արդյունքները,
 - 4) ձայների հաշվարկն իրականացրած անձանց անունները,
 - 5) արձանագրությունն ստորագրած անձանց տվյալները:

Հոդված 317.3. Ժողովի որոշման անվավերությունը

1. Ժողովի որոշումն անվավեր է օրենքով նախատեսված հիմքերով դատարանի կողմից այն այդպիսին ճանաչվելու ուժով (վիճարկելի որոշում) կամ անկախ նման ճանաչումից (առոչինչ որոշում):

Ժողովի անվավեր որոշումը վիճարկելի է, եթե օրենքից չի բխում, որ այն առոչինչ է:

2. Եթե ժողովի որոշումը հրապարակված է, ապա դատարանի կողմից այն անվավեր ճանաչվելու մասին որոշումը պետք է հրապարակվի նոյն եղանակով այն անձանց հաշվին, որոնց վրա << քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով դրված են դատական ծախսերը: Եթե ժողովի որոշման մասին տվյալները գրանցվել են համապատասխան գրանցամատյաններում, ապա դատական ակտի մասին տեղեկությունները նույնպես պետք է գրանցվեն այդ գրանցամատյաններում:

Հոդված 317.4. Ժողովի որոշման վիճարկումը

1. Ժողովի որոշումը դատարանը կարող է ճանաչել անվավեր օրենքի պահանջները խախտելու դեպքում, այդ թվում, եթե՝

1) թույլ են տրվել ժողովի հրավիրման, նախապատրաստման, անցկացման կարգի էական խախտումներ, որոնք ազդել են ժողովի մասնակցի կամահայտնության ձևավորման և

արտահայտման վրա,

2) ժողովի իրավասությանը վերապահված հարցով որոշում կայացնելիս մասնակիցների նկատմամբ տեղի է ունեցել օրենքով արգելված միջամտություն կամ մասնակիցների անունից հանդես եկող անձը չի ունեցել համապատասխան լիազորություններ, կամ առկա են այլ հիմքեր, որոնք թույլ են տալիս քվեարկությունը՝ որպես կամահայտնություն, ճանաչել անվավեր,

3) թույլ են տրվել արձանագրությունը կազմելու կանոնների էական խախտումներ, այդ թվում՝ արձանագրության գրավոր ձևը չպահպանելը,

4) որոշմամբ դրա ընդունմանը կողմ քվեարկած անձանց կամ որոշ մասնակիցների դեմ քվեարկած կամ քվեարկությանը չմասնակցած անձանց համեմատությամբ տրվել են օրենքով չնախատեսված արտոնություններ:

2. Ժողովի որոշումը, որը վիճարկվում է դրա ընդունման կարգի խախտման հիմքով, չի կարող վիճարկվել, եթե դրանք կրկնակի որոշմամբ վերացվել են մինչև դատարանի կողմից այն անվավեր ճանաչելը:

3. Ժողովի որոշումը դատարանում կարող է վիճարկել կորպորատիվ տիպի իրավաբանական անձի այն մասնակիցը, ով այդ ժողովին չի մասնակցել կամ վիճարկվող որոշմանը քվեարկել է դեմ, կամ օրենքի պահանջների խախտում պարունակող որոշմանը կողմ է քվեարկել կառավարման մարմինների կողմից կեղծ կամ ոչ ամբողջական տեղեկատվություն տրամադրելու արդյունքում:

4. Ժողովի որոշումը չի կարող ճանաչվել անվավեր, եթե այդ մասնակիցի քվեարկությանը մասնակցելը չէր կարող ազդել քվեարկության արդյունքների վրա կամ այդ անձի համար չեն առաջացել էական անբարենպաստ հետևանքներ:

5. Ժողովի որոշումը կարող է վիճարկել երեք ամսվա ընթացքում՝ սկած այն օրվանից, երբ անձը, որի իրավունքները խախտվել են այդ որոշմամբ, իմացել է կամ պետք է իմանար որոշման ընդունման մասին, բայց մեկ տարվանից ոչ ուշ՝ հաշված այն օրվանից, երբ այդ

որոշման ընդունման մասին տեղեկությունները հրապարակվել են կամ այլ կերպ դարձել հանրամատչելի:

6. Ժողովի որոշումը վիճարկող անձը պարտավոր է նման հայցով դատարան դիմելու իր մտադրության մասին ծանուցել մյուս մասնակիցներին և նրանց տրամադրել գործին վերաբերող այլ տեղեկություններ: Եթե մյուս մասնակիցները, որոնք ունեն այդ որոշումը վիճարկելու այլ հիմքեր, քաղաքացիական դատավարությամբ սահմանված կարգով չեն միանում այդ հայցին՝ հետազայում նման հայցով դատարան դիմելու իրավունքից զրկվում են, եթե դատարանը դատարան դիմելու այդ պատճառները հարգելի չհամարի:

7. Դատարանի կողմից անվավեր ճանաչված ժողովի որոշումն առոչին է դրա ընդունման պահից:

Հոդված 317.5. Ժողովի առոչին որոշումը

Եթե օրենքով այլ բան նախատեսված չէ, ապա ժողովի որոշումն առոչին է այն դեպքերում, երբ՝

- 1) որոշում է ընդունվել ժողովի օրակարգում չընդգրկված հարցերի վերաբերյալ, բացառությամբ այն դեպքի, երբ ժողովին մասնակցել են իրավաբանական անձի բոլոր մասնակիցները,
- 2) որոշումն ընդունվել է անհրաժեշտ քվորումի բացակայության պայմաններում,
- 3) որոշումն ընդունվել է ժողովի իրավասությանը չվերաբերող հարցի մասին,
- 4) որոշումը հակասում է իրավակարգի կամ բարոյականության հիմքերին:»:

Հոդված 25. Օրենսգրքի 76-րդ, 96-105-րդ, 107-116-րդ հոդվածներն ուժը կորցրած ճանաչել:

Հոդված 26. Օրենսգրքի 6-րդ գլխի վերնագիրը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«ԳԼՈՒԽ 6.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ, ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ
ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ
ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՄԲ ԵՎ ԱՅԼ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐՈՎ ԿԱՐԳԱՎՈՐՎՈՂ
ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ»

Հոդված 27. Օրենսգրքի 128-րդ հոդվածի վերնագիրը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 128. Հայաստանի Հանրապետությունը, համայնքները և հանրային իրավունքի իրավաբանական անձինք որպես քաղաքացիական իրավունքի սուբյեկտ»

Հոդված 28. Օրենսգրքի 128-րդ հոդվածի 1-ին մասի «Հայաստանի Հանրապետությունը և համայնքները» բառերը փոխարինել «Հայաստանի Հանրապետությունը, համայնքները և հանրային իրավունքի իրավաբանական անձինք» բառերով:

Հոդված 29. Օրենսգրքի 435-րդ հոդվածը «լուծարմամբ» բառից հետո լրացնել «, եթե սույն օրենսգրքով կամ օրենքով այլ բան նախատեսված չէ:» բառերով:

Հոդված 30. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2016 թվականի հունվարի 1-ից: